

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudcem JUDr. Bc. Kryštofem Hornem v právní věci

žalobce: **E. I., narozen X**
státní příslušník Moldavské republiky,
bytem X
zastoupen JUDr. Matějem Šedivým, advokátem,
se sídlem Václavské náměstí 21, Praha,

proti
žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie,**
se sídlem Olšanská 2, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 4. 2021, č. j. CPR-3600-3/ČJ-2021-930310-V235,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Vymezení věci a vyjádření k žalobě

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení výše označeného rozhodnutí, kterým žalovaná zamítla jeho odvolání a potvrdila rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 3. 1. 2021, č. j. KRPS-874-17/ČJ-2021-010025 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Rozhodnutím správního orgánu I. stupně bylo žalobci uloženo podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), správní vyhoštění se stanovenou dobou, po kterou mu nelze umožnit vstup na území států Evropské unie, v délce 1 roku.

Shodu s prvopisem potvrzuje: H. T.

2. Žalobce v žalobě namítl, že je napadené rozhodnutí zatíženo vadou, neboť uvádí, že se žalobce dopustil nelegálního pobytu v období od 14. 8. 2020 (tj. od konce bezvízového styku) do 2. 1. 2021, ačkoliv z provedeného dokazování plyne, že na území České republiky žalobce přicestoval až 2. 11. 2020. Jeho protiprávní pobyt na území tedy byl vymezen chybně – netrval pět měsíců, ale jen dva. Napadené rozhodnutí je tedy nezákonné v otázce vymezení doby trvání protiprávního jednání a tím pádem i v otázce hodnocení závažnost této protiprávnosti, což má za následek nepřezkoumatelnost a nepřiměřenou tvrdost napadeného rozhodnutí v rozporu s požadavky § 174a zákona o pobytu cizinců.
3. Žalovaná k žalobě uvedla, že totožnou námitku žalobce uplatnil již ve svém odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí a již se s ní tedy v odůvodnění napadeného rozhodnutí vypořádala. Vyjádřila přesvědčení, že postupovala v souladu s právními předpisy i mezinárodními smlouvami, a navrhla zamítnutí žaloby.
4. Soud ve věci nařídil na den 11. 6. 2021 jednání, které se v souladu s § 49 odst. 3 s. ř. s. uskutečnilo v nepřítomnosti žalobce i žalované, kteří se z něj omluvili a odročení nežádali. Přítomný zástupce žalobce při jednání setrval na svém procesním stanovisku. Uvedl, že nezpochybňuje naplnění skutkové podstaty zakládající důvod vyhoštění s tím, že žalobce očekává, že mu v případě zrušení napadeného rozhodnutí bude uděleno vyhoštění znovu, avšak s kratší dobou zákazu vstupu na území EU, neboť by měl být zohledněn jen nelegální pobyt na území ČR. Správní orgány nemohou plošně rozhodovat o nelegálnosti pobytu na území ostatních států, nemají k tomu pravomoc ani znalosti tamějšího práva. Je si vědom toho, že správní orgány mohou mít pocit, že žalobce na území ČR přicestoval jindy, než uvádí, nic takového však v řízení najevo nevyšlo.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

5. Soud ověřil, že žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Žaloba byla podána ve lhůtě dle § 172 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Žaloba je tedy věcně projednatelná.
6. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by byl povinen přihlídnout z moci úřední, soud neshledal.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

7. Soud ze správního spisu zjistil, že dne 2. 1. 2021 byl žalobce zajištěn hlídkou Policie České republiky (dále jen „PČR“), neboť byl důvod se domnívat, že neoprávněně vstoupil na území České republiky (dále jen „ČR“) nebo zde neoprávněně pobývá. Z jeho cestovního dokladu (kopie je součástí správního spisu na č. l. 30 – pozn. soudu) bylo totiž zjištěno, že vstoupil na území Schengenského prostoru příletem do Polské republiky dne 16. 5. 2020, přičemž od té doby v něm soustavně pobýval, ač od 14. 8. 2020 již bez platného pobytového oprávnění. Dne 2. 11. 2020 pak žalobce přicestoval na území ČR v době platnosti Ochranného opatření Ministerstva zdravotnictví č. j. MZDR-20599/2020-32/MIN/KAN ze dne 2. 10. 2020. Ze stejných důvodů bylo téhož dne zahájeno řízení o správním vyhoštění.

8. Při svém výsledku před správním orgánem I. stupně žalobce dne 2. 1. 2021 za přítomnosti tlumočnice uvedl, že jeho celá rodina žije v Moldávii, manželka s dítětem pak v Rusku. Do Varšavy přiletěl dne 16. 5. 2020, do ČR následně přijel automobilem dne 2. 11. 2020 jako turista. Na území ČR zůstal z důvodů epidemie nemoci Covid-19, původně měl v plánu odcestovat do Moldavska již na konci roku 2020. Uvedl, že je zdravý, v ČR nemá žádné závazky, kulturně společenské vazby, jeho návratu do vlasti nic nebrání, vrátit se do Moldavska chce a má pro to dostatek prostředků.
9. Dne 3. 1. 2021 vydal správní orgán I. stupně prvostupňové rozhodnutí, kterým žalobci udělil správní vyhoštění na dobu jednoho roku. Uvedl v něm, že kontrolou biometrického cestovního dokladu žalobce bylo zjištěno, že žalobce vstoupil 16. 5. 2020 do Schengenského prostoru a dosud z něj nevycestoval. Přitom měl jako držitel biometrického cestovního dokladu oprávnění k pobytu pouze po dobu 90 dnů v období 180 dnů od prvního vstupu na území Schengenského prostoru. Měl tedy vycestovat nejpozději 13. 8. 2020. Jelikož tak neučinil, pobýval v něm od 14. 8. 2020 do 2. 1. 2021 neoprávněně, čímž naplnil § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců. Správní orgán I. stupně stručně s poukazem na § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců hodnotil zejména délku neoprávněného pobytu a absenci společenských a kulturních vazeb či rodinných vztahů na území a dospěl k závěru, že vyhoštění nebude představovat nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života a neexistuje nepřekonatelná překážka vycestování. Doby zákazu vstupu na území členských států Evropské unie (dále jen „území EU“) správní orgán I. stupně odůvodnil rovněž délkou neoprávněného pobytu na území Schengenského prostoru.
10. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání obsahující mimo jiné námitku, kterou později uplatnil i v žalobě.
11. Žalovaná se v napadeném rozhodnutí ztotožnila se závěry správního orgánu I. stupně v tom, že byla naplněna skutková podstata ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců a doba, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území EU, byla stanovena v zákonném rozmezí a koresponduje s rozhodovací praxí v obdobných případech. Jelikož byl žalobce jako držitel biometrického cestovního dokladu Moldavska při překračování vnější hranice členských států osvobozen od vízové povinnosti (čl. 4 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1806 ze dne 14. listopadu 2018, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni), mohl na území Schengenského prostoru pobývat maximálně 90 dnů. Po datu 14. 8. 2020 již žalobce žádným pobytovým oprávněním nedisponoval. Jestliže tedy vstoupil na území ČR dne 2. 11. 2020, nebyl ke vstupu ani pobytu oprávněn. Pokud jde o vymezení doby zákazu vstupu a tedy hodnocení závažnosti protiprávnosti pobytu, jde o otázku diskreční a správní orgán I. stupně nepřekročil meze správního uvážení. Správní orgán I. stupně dle žalované postupoval správně, když hodnotil dobu neoprávněného pobytu na území Schengenského prostoru a současně skutečnost, že žalobce v řízení spolupracoval. Žalovaná však poukázala i na to, že žalobce porušil rovněž povinnost nahlásit místo pobytu na území ČR. Námitku tak shledala neopodstatněnou a odvolání zamítla.

Posouzení žalobních bodů

12. Podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců vydá policie rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou mu nelze umožnit vstup na území EU, a zařadí ho do informačního systému smluvních států až na 5 let, pobývá-li cizinec na území bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn.
13. Územím se v souladu se zněním § 1 odst. 1 zákona o pobytu cizinců míní území ČR.
14. Soud předně konstatuje, že žalobce po skutkové ani právní stránce nenapadl závěr žalované o naplnění výše uvedené skutkové podstaty (sám ostatně tvrdí, že na území ČR bez povolení pobýval po dobu dvou měsíců). Soud proto tento závěr nepřezkoumával a při přezkumu napadeného rozhodnutí z něho vycházel.
15. Soud dále uvádí, že neshledal napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným. Ačkoliv prvostupňové rozhodnutí (srov. str. 4 dole) lze vyložit i tak, že žalobce pobýval na území ČR neoprávněně již od 14. 8. 2020, napadené rozhodnutí je v tomto ohledu zcela jednoznačné, tedy že žalobce nebyl od tohoto data oprávněn pobývat v Schengenském prostoru, a tak byl jeho vstup na území ČR dne 2. 11. 2020 neoprávněný (srov. str. 3 dole a str. 5 dole napadeného rozhodnutí). Žalobce ve skutečnosti brojí proti tomu, jak žalovaný zohlednil délku jeho neoprávněného pobytu na území Schengenského prostoru a jaké z toho vyvodil důsledky v podobě stanovení délky, po kterou mu nelze umožnit vstup na území EU. Pokud by úvahy správního orgánu (v napadeném rozhodnutí zřetelně a srozumitelně vyjádřené) nebyly správné, nešlo by o nepřezkoumatelnost, ale nezákonnost napadeného rozhodnutí.
16. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí. Podle odst. 3 téhož ustanovení však přiměřenost dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán posuzuje pouze v případech, kdy to tento zákon výslovně stanoví.
17. Žalobcem odkazovaný § 174a může být aktivován ustanovením § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, podle kterého rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince. Tato ustanovení se uplatní především na samotné udělení vyhoštění: shledá-li správní orgán nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince, rozhodnutí o vyhoštění vůbec nevydává.
18. Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že správní orgán není povinen výslovně vyjmenovat a hodnotit všechna kritéria uvedená v § 174a, ale pouze ta, jež jsou pro posuzovanou věc relevantní (viz např. rozsudky NSS ze dne 26. 2. 2014, č. j. 8 As 109/2013-34, nebo ze dne 23. 4. 2020, č. j. 7 Azs 49/2020-35, bod 17). Soud konstatuje, že vzhledem k výpovědi žalobce před správním orgánem I. stupně, ve které v podstatě sdělil, že v ČR žádné vazby nemá, jeho zdravotní stav je dobrý, celá jeho rodina je mimo území EU, návratu do Moldavska nic nebrání, přeje si jej a nepovažoval by jej za zásah do soukromého a rodinného života, relevantní kritéria v dané věci v podstatě nefigurují.

Přesto se otázkou přiměřenosti správní orgány obou stupňů zabývaly (viz zejm. str. 4-5 napadeného rozhodnutí a str. 4-5 prvostupňového rozhodnutí). Soud má ve shodě se žalovaným za to, že vyhoštění jako takové není nepřiměřeným zásahem do soukromého nebo rodinného života žalobce.

19. Stěžení otázkou tedy zůstává, zda při stanovení délky zákazu vstupu na území EU nepřekročily správní orgány meze správního uvážení, tj. zda rozhodnutí „*nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem*“ (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 - 38). Úkolem soudu není nahradit správní orgán v jeho kompetenci ani nahradit správní uvážení uvážením soudním (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 A 139/2002 - 46). Podle závěrů rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, uvedených v usnesení ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002 - 42, č. 906/2006 Sb. NSS, však současně platí, že „*absolutní či neomezené správní uvážení v moderním právním státě neexistuje. Každé správní uvážení má své meze, vyplývající v první řadě z ústavních principů zákazu libovůle, principu rovnosti, zákazu diskriminace, příkazu zachovávat lidskou důstojnost, principu proporcionality atd. Dodržení těchto mezí podléhá soudnímu přezkumu.*“ Součástí soudního přezkumu správního uvážení tedy je skutečnost, zda řešení zvolené správními orgány je v souladu se zákonem, zda byl dostatečně zjištěn skutkový stav věci a zda odpovídá spisovému materiálu a také zda správní orgány přijaté řešení dostatečně odůvodnily.
20. Soud uvádí, že správní vyhoštění je realizací cizinecké politiky státu, nikoliv sankcí. Nemá tedy trestní charakter ve smyslu článku 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně základních práv a svobod po přijetí Protokolu č. 7 (čl. 1), ale je svou povahou specifickým preventivním opatřením v oblasti kontroly přistěhovalectví (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 5 Azs 94/2005 - 52, a ze dne 12. 10. 2016, č. j. 10 Azs 102/2016 - 56). Pobyt na území ČR ostatně není samozřejmostí, na kterou má bez dalšího kdokoli právo (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 1. 2019, č. j. 2 Azs 210/2017 - 57). Nelze přitom pominout, že s vyhoštěním spojený zákaz vstupu nedopadá jen na území ČR, ale na celé území EU, což je s ohledem na absenci kontrol na vnitřních hranicích Schengenského prostoru logické. Jakkoliv je tedy nutno při posuzování podmínek pro uložení správního vyhoštění zohledňovat pouze skutečnost neoprávněného pobytu na území ČR, není chybou, pokud při stanovení délky zákazu vstupu na území EU správní orgány při svém správním uvážení zohlední i délku bezprostředně předcházejícího nelegálního pobytu v Schengenském prostoru. Ostatně, vzhledem k tomu, že jediným zdrojem informací o pohybu uvnitř vnitřních hranic Schengenského prostoru často bude (stejně jako v projednávaném případě) sám cizinec, kterému vyhoštění hrozí, mohl by snadno argumentovat tím, že na území ČR vstoupil v den, kdy byl jeho pobyt zjištěn PČR. Pokud by nebylo předcházející i déletrvající nelegální pobyt na území Schengenského prostoru možné reflektovat, byla by jeho ochrana (a tím pádem i ochrana území ČR) před nelegální migrací značně ztížena.
21. Žalobce v žalobě nenamítal, že by délka nepovoleného pobytu v Schengenském prostoru byla zjištěna nesprávně, např. že by mu v některé z členských zemí Evropské unie po určitou dobu od 15. 8. 2020 do příjezdu na území ČR svědčilo pobytové oprávnění nebo mimořádné opatření. Při jednání soudu ostatně sám potvrdil, že po uplynutí tříměsíčního bezvízového styku v srpnu 2020 na území EU pobýval nelegálně a že tedy nelegálnímu pobytu na území ČR předcházel nelegální pobyt na území jiného členského státu Evropské

unie. Žalobce brojil jen proti tomu, že bylo vůbec k neoprávněnému pobytu mimo území ČR přihlédnuto. Ve správním řízení při svém výsledku před správním orgánem I. stupně žalobce uvedl, že žádné povolení k pobytu pro žádný stát Evropské unie nemá, nikde o žádné nežádal a žádné řízení o takové žádosti neprobíhá. Má jen biometrický pas. Kamarádi mu jen řekli, že s ohledem na epidemii Covid-19 může v Schengenském prostoru zůstat delší dobu. Pravdivost této „rady“ však žalobce nijak nedoložil a v odvolání ani v řízení před soudem se jí nedovolával.

22. Soud má tak za to, že správní orgány nevykročily z mezí správního uvážení stanovených zákonem, pohybovaly se v jejich rámci a volbu přijatého řešení, řádně odůvodnily, přičemž vycházely z řádně zjištěných a relevantních skutečností.
23. S ohledem na výše uvedená východiska, tedy že správní vyhoštění je preventivní opatření v oblasti kontroly přistěhovalectví suverénního státu, nepovažuje soud délku stanoveného zákazu vstupu na území EU za excesivní (byť je poměrně přísná), a to jak ke vztahu ke zjištěné době nepovoleného pobytu na území EU (cca 5 měsíců), tak ve vztahu ke zjištěné době nepovoleného pobytu jen na území ČR (2 měsíce), a to i kdyby bylo možné přihlédnout pouze k ní. Soud ostatně připomíná, že nelegální pobyt v délce byť jen jednoho dne představuje porušení právních předpisů (viz rozsudky NSS ze dne 11. 6. 2015, č. j. 9 Azs 61/2015 - 54, a ze dne 27. 3. 2015, č. j. 4 Azs 4/2015 - 43).
24. Za těchto okolností není soud do výsledku správního uvážení zasáhnout a žaloba není důvodná.
25. Nad rámec odůvodnění soud poukazuje na zákonné možnosti k odstranění tvrdosti rozhodnutí (srov. zejm. § 122 odst. 5 a 6 zákona o pobytu cizinců).

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

26. Vzhledem k tomu, že žalobní bod není důvodný a soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, byla žaloba zamítnuta (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
27. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalované soud náhradu nákladů nepřiznal, neboť jí nevznikly náklady převyšující náklady na běžnou administrativní činnost.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 11. června 2021

JUDr. Bc. Kryštof Horn, v. r.
samosoudce